

[۱]

مالی حاجی گوینی^(۱) ئوهوندەت دهزانی ، چەقە دوکەلیان لە
گەرەك بەر دەدا .. دوکەلە كە بەسەر مالی ئیوهدا كەپرۆكمى

دەبەست . لەناو خىزانە كە تانا نەنھا تو عەررەتى كە باب و
گوشى بىز او بۇويت .

«ئاخ ! بىز نان و كە بايىك ، يان يەك دووبىل گۈشتى بىز او
چەند خوشۇن بە تەشىياتى خۇممالى يەوه ! !

لەو خەيالەدا دە مردىت و دەز يايتهوه ، كە چى دايىكت لە زەرقى
دا يات و پىنى لە باوكت خستە كەوشەوه .. ئەبىن يەيانى لە گەل
خۇرى دا بىبات و دەردى پار نەھەلىت تىكە لاۋى مەنلاسى ھەرو

چو ختنی گهره ک ببیته وو

ئو گشت روزنی شه به قی عمره بانه که ل بازاره پچگوله دا^(۲) راده گرت. به خبرو قازانچی ئو عمره بانه بخیو ده کردن. هر چنده کوله مه رگی ده زیان، به لام خیزانیکی بهختیار بون.

بیانی زوو له گلیا که ویت پالدانی عمره بانه که، و بهره و بازاره پچکوله کشان. لجه قی گوزره که دا چه قین. گوزره که لات هینده سهیر بون. چاوت به همه مولا يك دا ده گيرا.

بکه بکه شاره زای دوکانه کان بوبت ئو له بمر خویوه ده بیوت

- ئەمەت باشت نی یه؟! بخوت چاورو رووت ده کریتھو وو سه ره تەقیه کیش ده کهی!!

به وھی نرکەت لیوه نھات. قسە کانت بدەل بون. راداره کهی هەست و نەستیشت وانی ده خویندەو «قازانچ لە ئىش كردىدایه!! نان خواردنی رەنج بەلمزەتە!! خوایه نانی منت باری کەس نېخوات!!»

ئو روزه تەقلایه کی زورت دا. لخوشیانا بالائی ده گرد. «ئو.. بەدەنگىيکى بەرز»

- چاو روانی ئوھم نەدەکرد، بەم جۆرە بىت!! ئەگەر وا بەنیتھو سەركوتەن مسوگەر دەکات.. منىش لوه زیاتر چىم دەوی.

ئو روزه فروختىکى چاكتان بون. تۈزىات لە ئو بە وزعە کە دلشاد بوبت.. دواشت هەر بکه لە ئاشىكتان دەکردا. «ئو..

بەلئ ئو.. لە روانگايە کى دىز لە تۇوه بە دنیادا دەپروانى.. دەبۈپىست ئوھى چىنگى دەکەنلىت.. كوشك و تەلارىكى لى بنىات بىنى و لە كۆل ئو عمره بانه و ئىشى دەست گېرى بە بىتىتھو «تۇ..

ئا تووش.. ئوانەت گەرەك نېبون.. تەنها ئامانچ ووستت ژيانىكى بەختیار و گوزھرانىيە کى پر ئاسوودە بون. سەر ئەنچام ئو بىرانە لمخە بالنان دا كارى خويان كرد.. تۈچۈن بۇ چارە بە دەگەزىت سفت و سوئى ئازارە کان بشىكىنیت

ئەویش هەر وەھا ھەمانى بېگانى خوي گۈزۈدەن ئیوارى مالدە چوھىت.. لە جيائى ئەدەپ زادە كانى سازىيەت بىتەھ.. سەر لە نوئى وەك حاران ئاھ.. و خەممە ئان يەخىدەن گىرتىتەوە! چەقە دوكەلە كەنی مانى حاجى يۇسۇو بوجىز و كىرى رۈزە رى دەچۈو.. بە دىمەنە رادارە كەنی ھەست وەست

كەنەتەوە ھەلچۈرۈن و داچۈرون - خۇكە مانى حاجى ئەجىرى دراوسىتى يان دەفامان و ھەندى كەبايان بەم دىۋا دەكىدا!

ئەم ئیوارە بە تا دەرنگا يىك چاوه روان بىوپىت. كاتىكىت ئەم ھېچ نى بە. ناچار ملت بە سەر شەپا كە باشىرى كەر دەدە بۇ ئەو شەھە خەمت لى تەقى. جەندان پەسىيارى سى دەلام يەخەئى دەگرتىت.

شەھە قى زوو ھەستىت. لە دۈرىنى زېاتىر بە شەھە قى زوو ھەدە عەرەبانە كەت پاڭ دەدا.. عەرەبانە كە نە جەرگە ئەلە بالقى يەكەدا دەستانىد. ئەمەر خبائىز ئە رەپەن.

بەرامبەر دوکانى كەباخانە كە شۇنىسى خۇتان گىرت ئەم، ئەملا ئەلەن ئەن دوکانىكى سەۋەز و سەۋەحات فەرۇشىن يېرىن

ئەو رۇزە بە تەواوى مەزاجت كۇرا بون.. بىر تەنائەت جەستە شەكەتە كەت كەتىپوونە ميانە ئە دوو بەرداشى كەنەزەرە ھارىنەری پې لە سەپەر و سەمەرەوە: «يە كەم..

زۇر سەپەر بون، خەيالىكى بە مىشكىتا كۆزەرى دەکرد كە بەرامبەری زەق و وشك بوبۇت وھېچ سۈزۈز نەرمىيە كە نە رۇوپانان ئەنۋاند.. تەنائەت بە دەورى خۇشتا جۇغۇرىكى يۇللايت كىشى بون، بەزە حەمەت لى ئى دەرباز دەبۈپىت.

دنىاشت وەھا دەپىنى، كە لە دنیادا بېت و ئىتىر ھېچ گۇران و جوانكارى يەكى ئەوتۇرى ئىانى يە تا بۇيى سەرى دەبۈپىت

«دەبۈپىت..

زۇر جارى تریش لە خۇتەوە تەلىسىمى ئەفسانە سېحراروی يەكە ئىان، بۇ حال و گۆزەرانيكى ھىدى، خۇشى دەشناو بىن ھېچ ھېز و قورسالى يەك دەكەتە بە مەتە ئاواز چىنلىنى ئاسو و دەپىنى سەرە فەرەزى ئىان دا دا ئىن 55

ده کردن... کاتی چوویه که باخانه که... حمه لهی
که باچی بیزی ووتن:-
- نه ئبوبو زووتر بهاتایه؟! ئبین بیرون قیمه مان هم بهشی
دانیشوان ماوه
بعدم که باب برز اندنه وو:-
- هملیگرن بوبهیانی... گوشتش مریشان ده بین!! پاشمو
پاش گه رانه وو... له داخانا پله بیتکه ت لی بدرایه ده ته قیت
خدم و خدم سره تیکی زویت هملکیشا « ئمهش له بد بختی
من بوبو ».

•
کاتی ماله و چوون... وینهی ماریکی لیدراو سهرتاپای
جهسته ده بیلاند... بربارت دا پاش نیوہر و له مال نه چیته
ده روهه... - ئئی باشه به چی یوه خوت خمریک ده کهی؟!
نهندیک له پهراوه کانی قوتا بخانه ت هینا... بیدای خویندنی
سالانی سره تایی یوه توڑی له پهراوی ژیانداری پولی
چواره می قوتا بخانه ورد بیویته وو... یه که یه که په ره رنگاو
رنگه کانث هملدایه وو... ده ره نجام دیده کانت به سر وینهی
دوکانی چیشخانه که وه نیشته وو... تو له گشت شته کانی
چیشخانه که... دلت هم بلهای خواردن برو او کانه وو بوبو...
له ژیر وینهی چیشخانه که دا... بختیکی درشت ئمه
نووسرا بوبو... پیوسته شوینه گشتی یه کان خاوین را بگیرین...
دوای ئوه ئمه نووسرا بوبو... ئوه نده بخوئیتەلا نه کهی!!
سک چوون په تایه کی بەللايە

- حمی... حمی... بوم زام لە شتانه شکاوه؟! نا
ئیشلای بین بکم؟! هەزاریکی وەکو من بوج جاری
تاسو رقم لە شتانه شکاوه؟ تا دوچاری سک چوون
بوویم!! پاشان به دنگیکی بەرز:-
- دەرسیم بەیانیش دەردی نە مرۆمان تووشی بیتھو؟! دواي
کەمن بیرکردن وو:-

- لە هەممو هەورى باران نابارى... مەرج نى يە سېيىش هەر
ھەمان پۇوداۋ پۇو بدان وو... ئەگەر پۇوشى دايىدە ئوه
چىش.

دواي ئوه بېرۈچكەنە چاوى وەنۈزۈدەن، خستى تە باۋىشك
پىدايىكى زۇر، پاشان خۇشت نە تزانى چۈن چۈنى خەوت
بىن كەوت.

بەختە وەرى و خوشى دە کرد نەك... ژيانىكىي کاتى، بىگە بىز
ژيانىكىي هەميشەمىي و نەبراۋ
بە هەر حال لە بىرىكا خەپالت لە ھەمسەر نەو شتانە لای دا
وچووە سەر رازىكىي تر و هەر لە خۇزىتە و رادارە کەي ھەست و
نەستت وایى دە خۇنۇندا وو:- « مەرفەت ھەر مەرفە! ئەت تو
بۈچى وىنە ئەوان ئاھ و ھەسەرت و خۆزگە ئاواتە کانت
سەر ناگىن و كۆل بە سەر و نەپەنلىي يانە ژيانىت نادەن کە
ھەيمە؟! ».
پاش توڑى بېرکردن وو:-

- ئاخىر خۇشم نازانىم چۈن چۈنى لەم كارە حاڭى بىم؟! بۇ مانى
حاجى و ئىمەش بەم جۈرە؟! خۇكەر نابىن ئىمەو مانايىش
بۇ رۈزى چەقە دۆكەلى لە گەرمەك بەربىدىن؟!! نە خېر ئەو
رۈزەش ئىشتان بالا بوبو... لەگەل ھەر جۇولەيمەك دا كۆمەنلى
خېر وەر بە سەرتان دا دېرزا... دووبارە لە پېنگەنە يال
پلاۋە كەت بۇ ھاتە وو... سەر لەنۈى رادارە کەي ھەست و
نەستت وایى دە خۇنۇندا وو - ئەلىم! - بىلىم و ناويرم!! ئاخىر بۇ
ناويرى؟! گۇناحت... تاوانات! دا داۋىيە كە دەيىكەيت...
ئەنجام دەلىت: - ئا يان نەم! پاش ئەو چەشىنى شىتىكى
ئى وى: . راپەرىت و بىن لېكىدانە وو يەكسەر دوو ھېلى چەپ
وراست بە سەر گشت شته کانت دا ھېتاو پەشىان بۇويتە وو.
ئەۋەندى بىن نەچوو... چۇويتە وو سەر بەزەمە كە جارانت

ھەر دەلىم: - ئەو نى يە تەرىقىم بىكەتە وو!! و پىم بىلەن بە¹
پاستى هەتىپىكىي نەسەن و چەلىلە²: زىاتىرلىي چۇويتە
پىشە وو... ئاكام بىن پەروا رۇوتلى ناو ووت:-
- بابە... لەگەل تۆمە بابە...
- ها...
- بەشىم ئەمەرۋا!

ئەمەرۋ چى؟!
سلە بازار...
- چى؟!
- قاوهلىتى بىكەين!!

ھەر ئەۋەندە گەفتى دا... پەرۇ شەركەت لە عمرە بانە كە و
پالاند... ھېنە بېز كە باخانە كە بە پەلە چوون... ئەگەر
شۇقىرى ئەكسى يە كە بە ئاگا نېسوايە ئەنچىن ئەنجىن